

Hatua zifaazo kuchukuliwa kumaliza silaha za nyuklia

Binadamu ndio waliojenga silaha za nyuklia kwa mikono yao na ni wao pekee wanaoweza kuzibomoa kwa mikono hiyo hiyo. Hapana pingamizi zozote za kiufundi, na zilizopo ni za kisiasa pekee. Makumi ya maelfu ya silaha za nyuklia yamebomolewa.

Maendeleo zaidi katika kupunguza na hatimaye kumaliza silaha za nyuklia yanaweza kupatikana pakiwa na uongozi ulio tayari kuleta matokeo yanayotarajiwa na nia njema ya kisiasa. Ukweli kwamba maeneo makubwa ya ulimwengu yametangazwa kuwa hayana silaha zozote za nyuklia ni kidokezo huenda ulimwengu wote ukawa huru kutokana na silaha hizo.

Baadhi ya mielekeo mipya katika ushindani wa kihistoria wa kumiliki na kusimamia silaha za nyuklia ilipatikana wakati wa upeo wa migogoro ya kimataifa. Hali ya wasiwasi mkubwa inaweza kushawishi fikra za viongozi na kuwalazimisha kutafuta njia mpya za kuendelea mbele.

Lakini mafanikio hutegemea iwapo pana ufuasi mkubwa mashinani unaotetea mabadiliko na kushirikisha raia wahusika wa tabaka zote. Mwiko wa kimataifa ulio thabiti na wa kudumu dhidi ya silaha za nyuklia unatokana na juhudi za miongo mingi za kupinga silaha hizo.

Watu binafsi wanazo njia nyingi za kutumia kuchangia harakati za kumaliza silaha mbaya zaidi duniani. Zifuatazo ni baadhi yake:

Elimisha:

Wapashe habari marafiki, jamaa na wenzako mfanyao kazi pamoja kuhusu haja ya dharura ya kumaliza silaha za nyuklia. Andika makala na barua kwa wahariri, chapisha makala na picha katika mitandao ya jamii, andaa mikutano ya hadhara, vikao vya mafunzo na kuonyesha filamu.

Ni muhimu kabisa kuelimisha watu kuhusu madhara ya silaha za nyuklia kwa binadamu na mazingira. Mara nyingi, mafundisho kuhusu silaha za nyuklia huangazia tu watu waliounda na kuangusha mabomu ya nuklia mnamo 1945.

Ushahidi wa moja kwa moja wa manusura wa Hiroshima na Nagasaki, na mahojiano na walioathiriwa katika majaribio ya silaha za nyuklia, zinaweza kusaidia kubadilisha misimamo na kuhimiza kuchukuliwa kwa hatua zifaazo.

Korongo za karatasi

Nchini Japan, korongo za karatasi ni ishara ya kitamaduni ya afya njema na maisha marefu. Hata leo, korongo hizo za karatasi zinatambuliwa kimataifa kuwa ishara ya amani, na inaweza kutumiwa kuchochea mjadala muhimu kuhusu haja ya dharura ya kumaliza silaha za nyuklia.

Msichana Sadako Sasaki akiwa na umri wa miaka miwili, alikumbana na mnururisho kutoka kwa bomu la Hiroshima. Miaka kadhaa baadaye, aligunduliwa kuwa na kansa ya damu (lukemia) – ugonjwa ambao unatokana na athari zilizokawia za mnururisho – na akajiwekea shabaha ya kutengeneza korongo 1,000 za karatasi akiwa hospitalini, kwa matumaini kwamba jambo hilo lingemrejeshea afya nzuri.

Alivumilia na akatimiza lengo lake lakini kwa bahati mbaya, hali yake iliendelea kuzorota siku baada nyingine na akaaga dunia akiwa na umri wa miaka 12.

Tangu wakati huo, watoto kote Japan wamekuwa wakitengeneza korongo za karatasi ikiwa ni ishara yao ya kuunga mkono juhudi za kumalizwa kwa silaha za nyuklia.

Ni kwa nini basi msiwatumie barua au kuwapelekea korongo hao wa karatasi wajumbe wa kuchaguliwa katika nchi zenu, pamoja na barua kuwaomba kuunga mkono Mkataba wa Kupiga Marufuku Silaha za Nyuklia?

Tetea:

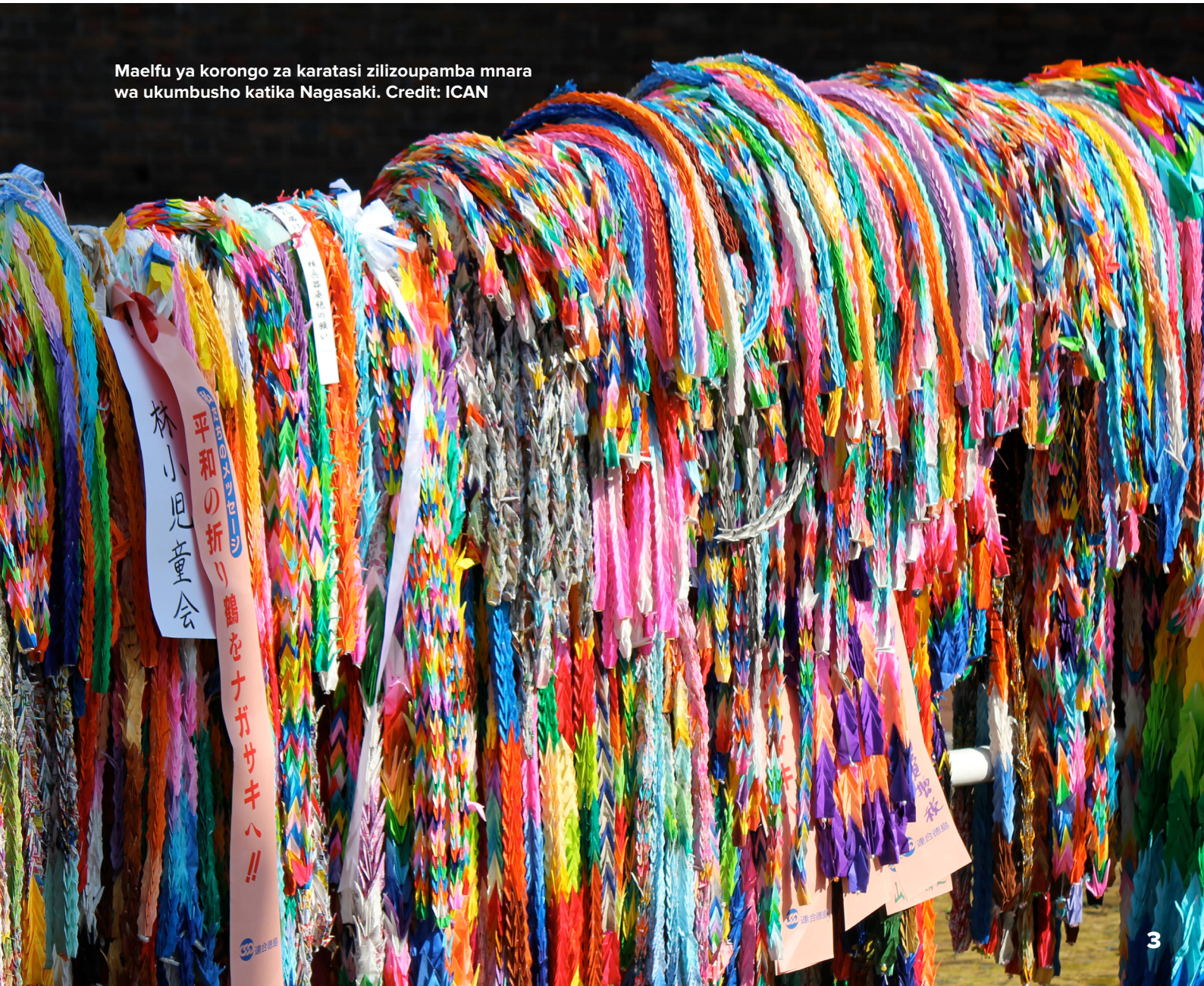
Waandikie, wapigie simu au ukutane na wenye mamlaka ya kutoa maamuzi katika nchi yako ili kujaribu kuwaomba kuunga mkono juhudi za kumaliza kabisa silaha za nyuklia.

Tangu 2017, maelfu ya wabunge kote ulimwenguni wanaowakilisha milengo tofauti ya kisiasa wameitikia masikitiko ya raia wao na kutia sahihi kiapo cha shirika la Kampeni ya Kimataifa ya Kukomesha Silaha za Nyuklia (ICAN) kuwataka watetee kuzingatiwa kwa Mkataba wa Kupiga Marufuku Silaha za Nyuklia (pledge.icanw.org).

Mamia ya miji mikuu, kutoka Washington DC hadi Paris hadi Sydney, inaunga rasmi mkataba huo na kutia sahihi ombi la ICAN (cities.icanw.org).

Ili sauti yako isikike, si lazima uwe mtaalamu. La muhimu ni kwamba unatambua uzito wa tisho linalotukabili na umuhimu wa kuchukua hatua za haraka.

Maelfu ya korongo za karatasi zilizoupamba mnara wa ukumbusho katika Nagasaki. Credit: ICAN

Pinga:

Maandamano ya amani ni njia muhimu ya watu kueleza uamuzi wao kukataa silaha za nyuklia. Kuna njia nyingi za kuandamana, ikiwa ni pamoja na mikutano ya hadhara, kuzingira afisi muhimu, kuandamana barabarani na shughuli za mkesha.

Kwa miongo mingi, watetezi wa amani duniani na upunguzaji wa silaha hatari, wamekuwa wakifanya maandamano, makubwa na madogo, kwa lengo la kuhakikisha ujumbe wao unawafikia wafaa. Wamekusanyika kwa mara zisizohesabika katika maeneo ya kuundia silaha za nyuklia, katika vyuo vikuu vinavyohusika na ustawishaji wa silaha hizo, na nje ya majengo ya bunge za kitaifa.

Maandamano hayo, bila shaka, yamesaidia kukomeshwa kwa majaribio ya silaha za nyuklia, kusimamishwa kwa upanuzi wa maghala na kuongezwa kwa silaha za nyuklia, kuzuia utumiaji wowote wa silaha za nyuklia tangu 1945 na kushinikiza mataifa kupunguza silaha hizo.

Hatua zaidi za moja kwa moja zinahitajika leo.

Shughuli ya kupinga silaha za nyuklia jijini Melbourne, Australia. Picha na: Jesse Boylan

Komesha uwekezaji:

Katika baadhi ya mataifa yenye silaha za nyuklia, kampuni zinahusika katika uundaji wa silaha hizo na pia kutengeneza sehemu zinazohitajika za zana hizo. Mashirika ya kifedha nayo hutoa pesa zinazoweza shughuli hizo kuendelezwa.

Kuacha kuwekeza kwa shughuli za silaha za nyuklia ni mchango unaoonekana ambao mashirika ya kifedha yanaweza kuzingatia ili kufanikisha kupunguzwa kwa silaha hizo. Mamia yamefanya hivyo na kujitolea kuhakikisha yatagharamia tu shughuli zisizo za kutengeneza silaha za nyuklia kufungamana na Mktaba wa Kupiga Marufuku Silaha za Nyuklia (divest.icanw.org).

Watu binafsi wanaweza kuwasiliana na benki zao na hazina za malipo ya uzeeni na kusesitiza kwamba mashirika hayo yasiwekeze kwa kampuni zinazohusika na silaha za nyuklia.

Changia:

Kama alivyosema wakati mmoja aliyekuwa Katibu Mkuu wa Umoja wa Mataifa Ban Ki-moon: “Dunia ina silaha nyingi kuliko inavyohitaji, ilhali shughuli za amani hazitengewi pesa za kutosha.” Kwa kutoa michango kwa ICAN, unaweza kubadilisha hali hiyo (icanw.org/donate).

ICAN ni shirika la utetezi wa haki za kiraia linalopigania kupunguzwa kwa silaha za nyuklia ulimwenguni. Utetezi wake umebainika kote na mnamo 2017, lilipewa Tuzo la Amani la Nobel. Mchango wake utatusaidia kupeleka kampeni yetu hadi mwisho ambao ni kumalizwa kabisa kwa silaha za nyuklia.

Shughuli iliyowahusisha
wanafunzi katika
Hiroshima. Picha na:
Takeo Nakaoku

ICAN yawaleta pamoja
wabunge kutoka kote
ulimwenguni. Picha na:
Derek French

